

RIS.5038

Beknopt verslag/conclusies van de commissie Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 16 juni 2011, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	Mevrouw A.C.M. Nijhof-Huizinga
Commissiegriffier	:	De heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	De heer B.R. Arends en de heer H.G. Jumelet (<i>t/m agendapunt 4, 19.37 uur</i>)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)
De raadsleden	:	De heer A.W.J. Schoo (DOP), de heer R. van der Weide (Wakker Emmen), de heer J.M.L.G. van Goethem (Wakker Emmen), de heer H. Leutscher (LEF!), de heer J.M.F. Hoek (D66), de heer R. Wanders (PvdA), de heer H.J. Hulsegge (PvdA), de heer B.D. Wilms (CDA), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer J.C. Scheltens (VVD), de heer H. Huttinga (ChristenUnie) en de heer D.J. Douwstra (BGE)
Afwezig	:	De fracties van de SP en GroenLinks

1a. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Nijhof opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. De agenda wordt conform het voorstel vastgesteld.

2. Presentatie: n.v.t.

3. Spreekrecht: n.v.t.

Er hebben zich geen (in)sprekers gemeld.

4. Rondvraag

DOP informeert hoeveel bezwaren dit jaar tegen de gemeentelijke belastingsbeschikkingen zijn binnengekomen. Hoeveel rechtszaken en bezwaarprocedures lopen er per medio juni?

Wethouder Arends antwoordt dat er in 2011 51.772 beschikkingen op gemeentebelastingen zijn uitgegaan, waarop 915 bezwaarschriften (1,76%) zijn ontvangen. Daarvan zijn 95 gegrond, 442 ongegrond en het restant is nog niet behandeld. Het antwoord op de tweede vraag volgt na de zomervakantie, wanneer er beter zicht is op de gevraagde aantallen.

CDA vraagt naar de B&W-brief over de bezuiniging op de sociale werkvoorziening (SW).

Wethouder Jumelet licht toe dat B&W hebben besloten zich aan te sluiten bij enkele gemeenten en brancheorganisaties om een kort geding aan te spannen tegen de forse korting op de SW-Rijkssubsidie, als het overleg met de staatssecretaris niet bevredigend mocht verlopen. De brief met de achterliggende stukken worden via de griffie onder de raadsleden verspreid.

PvdA weet uit een enquête van MKB Nederland dat de gemeente Emmen haar rekeningen het minst snel betaald, terwijl de raad in 2009 en 2010 uitvoerig heeft overlegd met het college om de rekeningen versneld, binnen een maand, te betalen.

Wethouder Arends heeft vernomen dat Emmen de lijst aanvoert voor Drenthe met een gemiddelde betalingstermijn van 60 dagen, die overigens korter is dan landelijk (90 dagen). Ook het college streeft naar 30 dagen, daarom is dit op 20 juni aan de orde in het ambtelijk werkoverleg.

PvdA benadrukt dat het bij de 30 dagen om een maximale, geen gemiddelde termijn gaat.

DOP kan zich inderdaad ook die procedureafspraken heugen met het vorige college.

Wethouder Arends wil eerst de beleidsregels navragen in het ambtelijk werkoverleg. Indien nodig, zal hij actie ondernemen.

5. Bespreken C-stukken: n.v.t.

6. Bespreken B-stukken

6A. Kadernota Grondbeleid 2011-2015 en Meerjarenperspectief Vastgoed (MPV) 2011 (B4)

Eerste termijn

DOP vraagt hoelang B&W nog hopen op betere tijden. Wanneer stoot de gemeente grond af? Volgens de planning gaat € 10 mln. uit het grondbedrijf naar het Atalantaproject. Is dit nog reëel?

Wakker Emmen ziet nog steeds een torenhoog ambitieniveau in het MPV, wellicht ter vergroting van de uitstraling van het bestuur, maar die moet zo realistisch zijn dat elke burger zich hierin kan herkennen. Bij de ambitieuze passage over de beschikbare en 48 ha. aan bouwgrond in planvorming zou het college zich liever moeten schikken naar de stabiliserende c.q. krimpsituatie. Waar baseert men zich op? En vanwaar, gezien de ongunstige economische situatie, de ambitie voor de bedrijventerreinen met focus op nieuwe vestigingen, starters en uitbreidingen via 138 ha. direct uitgeefbare grond en het in planvorming zijnde terrein Bargerpoort met 36 ha.? Liever ziet Wakker Emmen de focus op het behoud van werkgelegenheid vanwege de leegstand van 12% over het landelijke areaal via nieuwbouw op de huidige terreinen en behoud van de bedrijven op de huidige locaties. Verder becijfert raadsadviseur Twynstra Gudde dat de kantoorleegstand landelijk zal verdubbelen de komende 5-10 jaar door de crisis en 'het nieuwe werken'. Het MPV zou volgens de fractie meer vraag- dan aanbodgericht moeten zijn. Wakker Emmen is evenmin optimistisch over de ontwikkelingen op de vastgoedmarkt in 2011 en 2012, de verbeteringen gaan veel te langzaam. Na de klappen in 2009 (ontwikkelaars) en 2010 (bouwbedrijven) worden ook gemeenten geconfronteerd met herziene grondexploitaties plus forse Rijkskortingen. De markt en de overheid moeten de problemen gezamenlijk erkennen en te lijf gaan. Het grondbeleid moet heldere, SMART-geformuleerde toetsingskaders krijgen met directe doelen; deze ontbreken in de kadernota en het MPV, meent Wakker Emmen. Het college moet eerst de concrete marktbehoefte en -ontwikkelingen onderzoeken; de fractie overweegt hierover tijdens de raadsvergadering met een motie te komen.

ChristenUnie ziet dat de kadernota is gebaseerd op de eerdere aanbevelingen in het Rekenkamer-rapport. De nota getuigt van een betrouwbare en transparante overheid, maar dat moet wel zo blijven. Het MPV heeft de fractie nog niet ingezien, hier komt men wellicht in de raad op terug.

D66 vindt de kadernota erg helder met veel uitleg en achtergrondinformatie, maar het MPV bevat te veel technische en onbegrijpelijke termen. Omdat de kredietcrisis al jaren aan de gang is, waarom is niet eerder begonnen met de werkgroep die de woningbouwportfolio beoordeelt? De uitgifteplanning meldt een reële verkoopprognose terwijl in 2010 slechts 1,5 ha. is verkocht en de gemiddelde verkoopplanning toch 14,5 ha. is. In 2017 wordt een bepaalde ijzeren voorraad bereikt, waarvoor enkele terreinen ontwikkeld moeten worden. Daarbij krijgt het Rundedal mogelijk een industriële bestemming. Is het dan niet verstandiger de overige terreinontwikkeling te staken? Aan verdere professionalisering van het grondbeleid moet men niet te veel tijd besteden, dat kost alleen nog maar meer werk. Goed is goed genoeg. Daarbij wordt verwezen naar het rapport van

de Rekenkamer. Heeft het college dan geen eigen visie op het grondbeleid? Als een bouwlocatie bij actieve sturing reële winstpotentie heeft, zijn de financiële risico's toch juist lager? Bij publiek-private samenwerkingsverbanden (PPS) worden winsten gedeeld. Verliezen ook?

LEF! vindt de kadernota een helder stuk, dat de aanbevelingen van de Rekenkamer zichtbaar overneemt. Aan de toekomstige grondexploitaties in het MPV kleven zeker voor land- en tuinbouw de nodige risico's: dit moet een aandachtspunt zijn. Bij de uitbreiding van bedrijventerreinen, waar LEF! zich geen zorgen over maakt, ziet men in aanvulling op het Rundedal kleinere ondernemers gevestigd worden met grotere kavels, mits zij uiteraard de grondprijzen willen betalen.

PvdA uit haar complimenten voor de actuele, aan de nieuwe wetgeving aangepaste kadernota. Men hoopt dat de versterking van de expertise binnen de ambtelijke organisatie buiten de bezuinigingen zal blijven. Bij passieve sturing is wel van belang om de ontwikkelprioriteiten extern goed en tijdig te communiceren in relatie tot de te benaderen partijen en de te faciliteren voorzieningen; hier is veel mee te winnen. De ingestelde werkgroep moet zich bij haar analyse ook buigen over de herstructureringsopgave vanwege de met de corporaties gesloten overeenkomst, wier investeringsprogramma's drastisch teruglopen. Versnelling is daarom noodzakelijk. Is het mogelijk dit thema in het tweede halfjaar van 2011 te agenderen? Bij de risico's van grondexploitaties zijn de prioriteiten van belang en wie wat in welk tempo doet. Dat het voorstel over het Rundedal pas in 2012 aan de orde komt, lijkt de PvdA aan de late kant, want het terrein ligt braak en de ontwikkelingen in de tuinbouw spelen al veel langer. Bovendien is er sprake van mogelijke teruggave van subsidies waar volgens de kadernota nog geen duidelijkheid over is. Maar de B&W-brief uit 2010 meldt dat van teruggave geen sprake is.

CDA vindt het MPV een lastig leesbaar, technisch document. Goed te lezen dat na de dip in 2010 en 2011 de situatie in 2012 e.v. er beter uitziet, al is het CDA daar nog niet van overtuigd. In het MPV staat dat, om het voorgerecalculeerde financiële resultaat te halen, dat al € 10 mln. lager is, nog € 127 mln. aan kosten nodig is om € 238 mln. opbrengsten te realiseren. Maar 'de nieuwe economische realiteit' moet nog in de prognoses worden verwerkt. Wanneer is die herziening te verwachten? Het prognoseresultaat is in een jaar tijd gedaald met € 8,5 mln. en dit is zorgelijk. Dat in 2017 de ijzeren voorraad wordt bereikt, is niet meer dan een prognose. Voor daar helderheid over is, moet de gemeente geen investering doen en zeker niet voor duidelijkheid is over de toekomst van het Rundedal. Het toekomstperspectief in de kadernota is helder en maakt een heldere omslag van actief naar sturend grondbeleid. Met het stappenplan wordt in feite gezegd dat als een Grex niet rendabel blijkt te zijn, de gemeente niet de initiatiefnemer zal zijn. Hier staat het CDA achter. Verdere strategische grondaankopen lijken de fractie voorlopig niet nodig. Ooit is afgesproken tot een jaarlijkse dotatie van € 450.000,= vanuit het grondbedrijf naar de reguliere exploitatie. Nu is het volgens het CDA het moment om die dotatie te heroverwegen.

BGE meent dat de kadernota helder is, waaruit realisme spreekt. Het kan nog SMART'er, maar het is een stap in de goede richting. Wat wordt met de passage bedoeld dat de € 10 mln. aan het Atalantaproject '*onder druk kan komen te staan*'? Moet de subsidie voor het Rundedal wel of niet worden terugbetaald? Het MPV was moeilijk leesbaar gezien het hoogtechnisch gehalte. Wellicht is dit stuk voortaan in begrijpelijker termen op te stellen.

VVD informeert hoe tot de berekende MPV-prognoses met een forse stijging van de woningbouwopgave voor 2012 (300% t.o.v. 2011) gezien het voorzichtige herstel van de economie. Verder baseert men zich bij de bedrijventerreinvisie op een Oranjewoud-rapport uit 2008, dat vóór of rond de start van de crisis verscheen en nog uitging van een volledige tuinbouwbestemming van het Rundedal. Bij beide prognoses zet de VVD daarom vraagtekens. Wat is de mening van de provincie over een eventuele herbestemming van het Rundedal naar industrieterrein?

Reactie college

Wethouder Arends wijst op het staatje bij de uitgifteplanning dat 7,4 ha. bedrijfskavels is verkocht en 1,5 ha. voor woningbouwproductie. Ook bij onrendabele projecten zal de gemeente vanuit haar rol in de toekomst toch initiatieven blijven ontwikkelen; in het schema betekent *'financieel haalbaar'* niet per se winstgevend, maar met voor de gemeente aanvaardbaar risico. Uit voorzichtigheid is inderdaad de jaarlijkse dotatie vanuit het grondbedrijf te heroverwegen, maar gelet op de dan noodzakelijke ombuiging van € 450.000,= in de begroting houdt het college vooreerst vast aan de dotatie gezien de reservepositie van het grondbedrijf. De na-ijleffecten van de kredietcrisis worden nadrukkelijk gevoeld in het grondbedrijf. Gelukkig hoeft Emmen geen drastische maatregelen te treffen zoals elders. Maar als zich geen significante verbeteringen in 2011 of 2012 voordoen, zullen B&W enkele woningbouwprojecten (m.n. Mandebroek, Klazienaveen-Noordwest, Zwartemeer en Emmercompasuum, waar de kaveluitgifte fors achterblijft) kritisch tegen het licht moeten houden. Dit is geen aanleiding tot paniek en/of het verlies nu al nemen, want de economie is geen wetenschap, maar emotie. Vandaar het onderzoek van de werkgroep naar andere instrumenten om de kaveluitgifte te bevorderen.

DOP vraagt of die overwegingen ook voor de Delftlanden gelden.

Wethouder Arends ontkent dit, want die gronden zijn eigendom van de gemeente, maar daar gelden heel andere afspraken inzake de grondafname met de ontwikkelaar.

Wakker Emmen informeert of die afspraken grondafname of woningbouw zelf betreffen.

Wethouder Arends zegt dat beide zaken samenhangen. De ontwikkelaar neemt een perceel af op het moment dat er vraag c.q. voorverkoop is. Dit is een gebruikelijke werkwijze.

Wakker Emmen vraagt naar de details van deze afnameverplichting. De ontwikkelaar moet in vijf jaar grond afnemen. Als hij dat de eerste vier jaar nalaat, wie betaalt dan de rente daarover?

Hier is **wethouder Arends** niet mee bekend, die vraag hoort in de commissie Wonen & Ruimte thuis. De precieze afspraken met de ontwikkelaar i.c. zijn al langer in het bezit van de raad. In 2010 is 7,4 ha. aan bedrijventerreinen verkocht, terwijl die in andere grote gemeenten in Noord- en Oost-Nederland nagenoeg stilligt. Op basis van de opties koestert het college gereede hoop dat de verkoop ook in 2011 op dezelfde voet doorgaat en men verwacht dat de uitgifte vanaf 2012 weer aantrekt. De gemeente zal volop anticiperen op eventuele vraag naar de Bargerpoort en De Tweeling. Vanwege de discussie rond het Rundedal ziet het college daarom voorlopig af van de ontwikkeling van nieuwe terreinen. B&W dachten inderdaad dat de LNV-subsidies voor het Rundedal veilig waren, maar als voor 2015 de bestemming wijzigt, loopt de gemeente het risico de subsidie deels of geheel terug te moeten betalen. Daarom komt men in 2012 met een visie over het Rundedal. De werkgroep kijkt ook voor dit terrein naar nieuwe concepten. Uitgaand van de prognose voor na 2012 hoeven de dotaties vanuit het grondbedrijf (jaarlijks € 450.000,= en de € 10 mln. voor het Atalantaproject) niet in het gedrang te komen, maar als de huidige situatie zo blijft moet men op zoek naar een andere dekking. Volgens B&W liggen er mogelijkheden daartoe binnen de reserves. De bijstelling naar aanleiding van 'de nieuwe economische realiteit' wordt ergens in 2012, uiterlijk 2013 definitief verwerkt in de prognoses. Bij de economische realiteit gaat het niet alleen om de ontwikkelingen in 2011, omdat die niet echt een herstel van de woningmarkt laten zien. Als de veronderstellingen van grote bancaire organisaties en economische instituten, die wijzen op voorzichtig herstel van de bouw in 2012, kloppen, moeten de eerste positieve effecten in 2012 zijn te zien. Anders kan het zo zijn dat het college de prognoses inderdaad zou moeten heroverwegen. Niet om paniek te creëren, maar om realisme uit te dragen. De Versnellingsagenda is op het hoogtepunt van de kredietcrisis ingezet om de effecten te dempen. Nu is deze agenda verleden tijd en kan men overgaan tot acteren op basis van de huidige economische realiteit. In dat licht zijn ook de herstructureringsprogramma's onderwerp van discussie binnen de werkgroep. Het is wethouder Arends onbekend of met de provincie is gesproken over herbestemmen van het Rundedal. In het MPV wordt wel degelijk het voorzichtigheidsbeginsel gehanteerd, maar veel woningbouwprojecten vloeien voort uit vele jaren geleden genomen raadsbesluiten. Dat heeft dus niet met het huidige ambitieniveau te maken, maar met het doorlopen van am-

bities uit het verleden. Er wordt op dit moment geen grond afgestoten en niet of nauwelijks aangekocht. De kantoorleegstand in Emmen zit onder het landelijk gemiddelde en is dus minder aan de orde. Bovendien is die leegstand volstrekt anders dan grondbeleid en grondposities. Want de gemeente wil bedrijven stimuleren om zich hier te vestigen vanwege het werkgelegenheidsbelang, maar gaat niet over de verkoop van panden van derden. Twynstra Gudde is geen raadsadviseur voor het grondbeleid en heeft zich bij de leegstand gebaseerd op landelijke gemiddelden, die niet gelden voor Emmen. De werkelijke vraag naar woningbouw heeft de gemeente vrij goed in beeld. Bij de bedrijfsvestigingen zijn de inschattingen weliswaar gestoeld op eerdere jaren, maar naar mening van het college nog steeds realistisch. Het is bij actief sturend grondbeleid mogelijk reële winstposities te hebben en toch hogere risico's te lopen. Bij een PPS-constructie worden de winsten, maar inderdaad ook de verliezen gedeeld met de partners.

Tweede termijn

DOP proeft uit het betoog van de wethouder toch dat het college in 2012 op basis van de dan geldende realiteit een en ander zal heroverwegen en kan zich voorstellen dat B&W voorzichtig is in het doen van voorspellingen. Kennelijk gaat hopen op betere tijden toch te lang duren en of de € 10 mln. voor het Atalantaproject reëel is, zal over 1-1½ jaar moeten blijken.

Wakker Emmen informeert hoe B&W denken kaveluitgifte te gaan stimuleren.

ChristenUnie verzoekt B&W het MPV meer op de leest van meer doorzicht voor de raad te schoeien, zoals ook aanbevolen door de Rekenkamer, zeker als het stoelt op de kadernota.

D66 hoort het college het ambitieniveau verdedigen omdat dit op basis van de ambities in vroegere raadsbesluiten is gebeurd. Maar men kan zich niet voorstellen dat als B&W concluderen dat die ambities wel erg hoog blijken te zijn, zij niet met aangepaste voorstellen waren gekomen.

LEF! memoreert dat bij de mogelijke terugbetaling van subsidie voor het Rundedal ook het Rijk behoorlijk nalatig is geweest bij zijn toezegging. Is juridisch anticiperend zicht te krijgen op de mogelijkheden? Zodra die bekend zijn, moet het Rundedal zo snel mogelijk ten uitvoer komen. De fractie begrijpt uit het verhaal van de wethouder dat de eerdere insteek van de raad achteraf uiteindelijk heeft geleid tot onverantwoorde keuzes bij uitbreiding van de woningbouw in de dorpen. Economie mag emotie zijn, maar heeft ook te maken met lokale profilering. LEF! vindt dat bij tegenvallende financiële resultaten uiterlijk 2013 moet worden gepraat over al dan niet aanvullend beroep op de reserves, om in ieder geval in 2014 de begroting sluitend te krijgen.

PvdA leest in de kadernota dat het voorstel inzake het Rundedal '*naar verwachting*' in 2012 afkomt. De fractie doet toch een dringend beroep op het college het gebied nog dit jaar op de agenda te plaatsen. Als inderdaad de subsidie voor het Rundedal tot 2015 nog kan worden terugbetaald, had men die ook niet in de brief hoeven te vermelden. Bij terugbetaling moet dat traject worden afgesloten en moet er een kwalitatief degelijk alternatief komen.

CDA vindt het MPV geen ambitiestuk, maar een weergave van de inschattingen op dit moment op basis van besluiten uit het verleden. Dit laat onverlet dat op zeer korte termijn moet worden nagedacht over hoe de resultaten zijn te verbeteren gelet op de onzekere toekomst. Volgens het CDA is de economie wel degelijk een wetenschap, gelet op het technische gehalte van het MPV.

D66 vermoedt dat de wethouder bedoelde te zeggen dat de economie geen technische, maar een gedragswetenschap is.

CDA meent dat eventuele ombuigingen elders geen rol zou mogen spelen bij het al dan niet voortzetten van de jaarlijkse dotatie ad € 450.000,=. Het college moet immers vertrouwen uitstralen in de draagkracht van het grondbedrijf. De jaarlijkse, aan het grondbedrijf toe te rekenen kos-

ten van de ambtelijke organisatie over 2010 waren € 275 mln. Op zijn minst zou bekeken moeten worden of die omvang de komende jaren wel haalbare kaart is, want volgens het CDA kan niet op die lijn worden doorgeslagen de komende jaren en dit hangt ook samen met de jaarlijkse dotatie. De Delftlanden is onlangs uitgebreid behandeld: die ontwikkeling kan onverminderd doorgaan.

Reactie college

Wethouder Arends legt uit dat de werkgroep aan het onderzoeken is hoe de kaveluitgifte is te stimuleren; hierop wil het college nog niet vooruitlopen. B&W willen proberen het MPV doorzichtiger te maken voor de raad, maar het is en blijft lastig te doorgronden technische materie en de raad kan altijd beroep doen op ambtelijke ondersteuning.

ChristenUnie bedoelde meer dat, in lijn met de kadernota en conform de aanbeveling van de Rekenkamer, het MPV naar de gebiedsontwikkelingen sec wordt toegeschreven. Het is een sturingsmiddel voor het college, maar daarvan afgeleid ook voor de raad in haar kaderstellende rol.

Wethouder Arends bevestigt dat het college niet ver van deze visie afzit en zich zal proberen daarnaar te schikken. In het verleden zijn raadsbesluiten genomen die uitgingen van de toenmalige ontwikkelingen, die in exploitatie moesten worden genomen en waarvoor kosten zijn gemaakt. Het adagium voor de begroting 2010 om met aanvaardbare tekorten te werken, is in 2011 verlaten en er wordt in principe geen beroep meer gedaan op de reserves. In 2009 zijn voorstellen gedaan tot uitbreiding van woningbouwmogelijkheden, o.a. in de dorpen. Maar de realiteit is dat in de vier aangehaalde gebieden amper nog wat verkocht wordt. De toenmalige prognoses zijn ingehaald door de crisis en de onvoorziene snelle ontwikkelingen. Ook in het verleden is reeds de nodige voorzichtigheid betracht bij het grondbeleid, zodat miljoenenafboekingen gelukkig niet in Emmen de orde zijn. De toegekende subsidie voor het Rundedal staan voor B&W vast. Als de grondbestemming wordt gewijzigd, kan het Rijk zich wel de vraag stellen of de grondslag voor de subsidie nog wel de juiste is. Niet eerder dan 2012 komt het college met een voorstel naar de raad; gezien de jarenlange bestemmingswijzigingsprocedures zit de gemeente waarschijnlijk nog wel tot 2015 vast aan het Rundedal als tuinbouwgebied. Mocht dat eerder kunnen, dan zullen B&W zeker niet nalaten de juridische mogelijkheden te onderzoeken bij de subsidievoorwaarden. De vraag of alle ambtelijke organisatiekosten nog wel moeten worden toegerekend aan de Grexen is inderdaad gerechtvaardigd en die zal het college zich zeker nog stellen.

PvdA is toch teleurgesteld dat na de vele raads- en commissievergaderingen over het Rundedal, het B&W-voorstel niet eerder dan 2012 kan afkomen. De fractie pleit er sterk voor dit thema dan ten minste in het eerste kwartaal van 2012 te agenderen.

Voorzitter Nijhof constateert dat het voorstel als A-stuk naar de raadsvergadering gaat. Wakker Emmen en de ChristenUnie zullen dan nog met stemverklaringen komen.

6B. Verzoek tot uitstel van betalingsverplichtingen Stadionbedrijf Emmen B.V. (B5)

Eerste termijn

PvdA heeft bij de reddingsoperatie in 2004 gezegd betaald voetbal in Emmen niet tot elke prijs in de benen te willen houden. Maar het voorliggende verzoek is anders. Het is niet, zoals in de media veelal geschilderd als de vraag om extra financiële middelen, maar om uitstel voor twee termijnbetalingen. De gemeente moet als schuldeiser beoordelen of het uitstel perspectief biedt dat het geld later terugkomt. Hiertoe hebben B&W een aanzienlijke hoeveelheid informatie opgevraagd en op basis van de ingediende meerjarenbegroting zijn de eisen voor terugbetaling fors aangescherpt. De directie van FC Emmen meldde een sluitende begroting te kunnen indienen bij de KNVB. Heeft dit te maken met dit verzoek en de aangescherpte voorwaarden? Dat de salarissen van zowel het personeel als de spelersgroep bij de FC worden teruggebracht, spelen mee in de overweging van de PvdA om mee te gaan in het collegevoorstel. Het uitstel gaat gepaard met risico's, maar de kans dat de gemeente haar geld terugkrijgt wordt ook groter. Wordt bij niet-honoreren van het uitstel de schuld van € 1,9 mln. (excl. borgstelling) afgeschreven?

CDA ziet grote verschillen met de situatie in 2004. De fractie is ervan overtuigd dat uitstel geen financieel nadeel oplevert voor de gemeente, wel nemen de risico's toe. Het verzoek afwijzen leidt tot problemen bij de FC Emmen om de begroting rond te krijgen met mogelijk een faillissement dat de gemeente hoe dan ook veel geld gaat kosten. De nieuwe directie ziet goede mogelijkheden om de zaak financieel op orde te krijgen en verdient voor het CDA het voordeel van de twijfel. Wel moet voor het multifunctionele gebruik van het stadion het nodige gepresteerd worden en de fractie betwijfelt of een nieuw ondernemingsplan wél leidt tot structurele rentabiliteit. Als het stadionbedrijf echter voldoende partners weet te vinden, moet de gemeente dat ook zo veel mogelijk ruimtelijk faciliteren.

VVD informeert hoe breed en ver het CDA daarin zou willen gaan.

CDA antwoordt dat dat wel binnen de kaders van de Structuurvisie moet passen. Wellicht is dat een sportgerelateerd kader een mogelijkheid, de fractie is bereid flexibel daarin mee te denken.

VVD vraagt of het CDA de door de directie genoemde 6.000 m² detailhandel bespreekbaar is.

Als die detailhandel sportgerelateerd is, heeft het **CDA** daar niet veel moeite mee. De gebruiksmogelijkheden van het stadion waren al jaren bekend. Welke rol speelden B&W daarin? Voor het CDA is gelet op het MPV een gemeentelijke cofinanciering van de ontwikkeling van het stadion eerst volstrekt niet aan de orde; die moet op eigen (private) kracht gebeuren. De voorwaarden voor het uitstel zijn terecht fors, maar wat gebeurt als hier niet tijdig aan wordt voldaan?

Wakker Emmen ziet dat sinds de eerste steun voor aanpassing van het stadion in 1985, de gemeente met miljoenen aan verschillende vormen van steun heeft bijgesprongen. De nood is nu minder hoog, maar er moet 5 ton worden bezuinigd op de clubbegroting ad € 2,8 mln. Met twee seizoenen niet aflossen en die bedragen bij de schuld optellen lijkt een slechte Amerikaanse hypotheek in de maak. Wakker Emmen gaat hier niet akkoord mee en vindt dat FC Emmen haar verplichtingen, die sinds 2004 bekend zijn, moet nakomen. Het zou een verkeerd signaal naar de samenleving zijn, zeker in deze tijd van bezuinigingen. Andere sportclubs worden niet gespaard en moeten hard werken om hun financiën op orde te krijgen en hebben ook te maken hebben met minder inkomsten en verdubbeling van de huur. Ook zijn er veel gezinnen die de eindjes moeilijk aan elkaar kunnen knopen, die hun belastingen ook wel met twee jaar hadden willen opschorten. FC Emmen heeft zeven jaar de tijd gehad om andere huurders van het stadion te zoeken, additionele opbrengsten te genereren, het stadion multifunctioneel te ontwikkelen, de kostenreductie te optimaliseren en te werken aan een sluitende meerjarenbegroting. Al in 1999 concludeerde Bureau Oranjewoud samen met gemeente en provincie dat multifunctioneel stadiongebruik en het bebouwen van de hoeken noodzaak was. Dit werd ook geconcludeerd in 2004. Blijkbaar pakt men nu pas de handschoen serieus op. De zeer serieuze ambities staan prachtig op papier, maar gezien de in het verleden ondernomen acties heeft Wakker Emmen daar bar weinig vertrouwen in. Men meent dat FC Emmen die plannen volledig op eigen kracht moet realiseren in plaats van met een waslijst aan wensen te komen naar de gemeente. Daarom stelt Wakker Emmen voor, het stadion aan een private partij te verkopen. De gemeente kan dan meewerken aan het verruimen van de bouw- en ontwikkelingsmogelijkheden. Als het stadion voor de boekwaarde wordt verkocht, kan de FC Emmen haar leningen aflossen, krijgt de gemeente haar geld terug met een beetje winst en zo krijgt de burger eindelijk waar voor zijn geïnvesteerde geld in de club.

VVD wijst erop dat de financiële noodzaak tot multifunctionaliteit al zeven jaar bekend is en betreurt dat niet eerder actie is ondernomen. Twee jaar uitstel lijkt lang, maar dan kunnen de stadioplannen ook serieus worden beoordeeld. Daarom gaat de fractie mee in het collegevoorstel.

Wakker Emmen wijst de VVD op een publicatie uit februari 2010, waarin deze fractie letterlijk 'nee!' zei tegen de stelling dat FC Emmen opnieuw steun zou moeten krijgen van de gemeente. De verbetering van de liquiditeit en het creëren van een overbruggingsperiode noemt Wakker Emmen steun. Blijkbaar hanteert de VVD een andere definitie, maar als men voor de verkiezingen 'nee' zegt tegen steun aan FC Emmen, moet men dat ook na de verkiezingen doen.

VVD hoorde Wakker Emmen FC Emmen en het stadionbedrijf door elkaar halen. Het uitstelverzoek komt van laatstgenoemde partij, al staat zij wel in verband met de club die de huur niet kan voldoen. Voor 17 wedstrijden per seizoen is de huur van € 330.000,= niet op te brengen. Die huur is weliswaar in 2004 overeengekomen, maar wel met de inspanningsverplichting van het stadionbedrijf tot het aantrekken van meerdere gebruikers. Dan vindt de VVD het nog knap dat FC Emmen al die jaren aan de huur kon voldoen. Er is volgens de fractie met het uitstel geen sprake van steun, maar inderdaad wel van verruiming van de liquiditeit.

Wakker Emmen noemt het niettemin steun, wijst nogmaals op het stellige ‘nee!’ tegen steun aan de club en zegt een kritischer houding van de VVD te hebben verwacht.

VVD dankt Wakker Emmen voor deze feedback. Men is blij met de stringente voorwaarden voor het uitstel. Men gaat er wel vanuit dat de seizoensbegroting 100% afgedekt moet zijn.

DOP is evenzeer verbaasd over het betoog van de VVD, want al heeft het uitstel juridisch betrekking op het stadionbedrijf, het college heeft wel degelijk een brief ontvangen van beide directies.

D66 vindt dat het risico hoger is dan de voorstanders het inschatten. Want de overeenkomst uit 2004 is een soort wurgcontract waar FC Emmen aan moet voldoen en dus is het risico zo hoog. Omdat het stadionbedrijf niet in staat is geweest andere inkomsten aan te trekken, moet FC Emmen zoveel huur betalen. Het probleem ligt dus niet bij de FC. De verwarring ontstaat doordat het college ook voorwaarden stelt aan de club zelf: transferopbrengsten en een commerciële taakstelling richting de KNVB.

Wakker Emmen vraagt hoe groot D66 de kans acht dat het stadionbedrijf de voorwaarden niet kan nakomen en welke gevolgen men daarbij ziet.

D66 wil niet treden in de bedrijfsvoering. Men heeft dit contract indertijd blijkbaar geaccepteerd, dus was de nood blijkbaar hoog. D66 kan de gevolgen van niet-nakomen niet overzien, maar zonder andere stadioninkomsten blijft het probleem bestaan.

DOP vraagt met klem aan het college en de collegafracties of met dit uitstel in feite niet gewoon pijnlijke keuzes inzake het stadionbedrijf c.q. FC Emmen vooruit worden geschoven.

LEF! ziet in dat de gemeente een grote scheur in de broek krijgt als het stadionbedrijf niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Niet alleen omdat amateurclubs ook geen clementie krijgen, maar als de gemeente zichzelf serieus wil nemen en goed met haar verantwoordelijkheid over het gemeenschapsgeld wil omgaan, moet zij ingaan op het uitstelverzoek.

BGE memoreert dat in het verleden meermalen steun is verleend. In 2004 zijn heldere voorwaarden gesteld. Duidelijk is dat het stadionbedrijf hier niet aan kan voldoen. Men haalt een oud plan van stal en betoogt dat de gemeenteraad wel uitstel móet verlenen omdat het plan een must is. BGE vindt dat het stadion en de voetbalclub het lef maar moeten hebben, terwijl een van de eerste lessen is om niet schulden op te hogen door oude schulden af te lossen. Dat is hier het geval en daarom kan BGE het voorstel niet steunen.

ChristenUnie heeft in het verleden altijd nieuwe steun voor het betaald voetbal afgewezen. Bancair gezien is het een tijdelijke 9% risico-ophoging, die geleidelijk aan weer afneemt. Toch moet worden afgevraagd in hoeverre beide partijen in staat zijn om binnen één jaar het tij te doen keren. De afgelopen zeven jaar is niet veel perspectief gebleken, al vertoonden de laatste jaarstukken wel een betere soliditeit dan voorheen. Het gevraagde uitstel wordt formaler verleend aan het stadionbedrijf, maar de meeste voorwaarden zijn op de FC gericht. Dat vindt de ChristenUnie niet correct en dit vereist aanpassing. Er is nog steeds een ton aan taakstellende sponsorcontracten opgenomen in de begroting en dit is niet toegestaan. Daarom moet dit vóór het raadsbesluit worden verwijderd. De fractie komt bij de raadsvergadering met haar definitieve oordeel.

Reactie college

Wethouder Arends noemt als een van de voorwaarden bij de ondersteuning in 2004: multifunctionaliteit van het stadion. Onderzoeken gaven veel potentie aan, maar er moest wel het nodige gebeuren. De stadiondirectie heeft daarin wel actie ondernomen, maar werd beperkt door problemen met de geluidsbelasting voor de omgeving bij concerten en het plan om de stadionhoeken te laten benutten door het Drenthe College is op een haar na afgeketst. De inschatting van het college is dat FC Emmen zich sinds 2004 afzijdig heeft gehouden bij de stadionplannen

DOP had begrepen dat het risicokapitaal de grote bottleneck was voor het stadionbedrijf. Waarom heeft men in zeven jaar geen creatieve oplossing kunnen vinden in de gebruikerssfeer? Dan had FC Emmen praktisch geen huur hoeven betalen.

Volgens **wethouder Arends** is dat mogelijk geweest, maar kan alleen aangeven welke acties het stadionbedrijf heeft ondernomen. In tegenstelling tot voorheen zetten nu beide directies in op het multifunctionele stadionegebruik, maar dit laat onverlet dat de FC Emmen sinds 2004 de huurlast zelf heeft kunnen dragen. B&W gaan ervan uit dat als de economie aantrekt en de sponsorinkomsten hoger worden, de FC zelfstandig deze huuromvang kan dragen.

D66 vraagt of het college meent dat het voor het stadionbedrijf geen stimulans is geweest om andere gebruikers te zoeken, omdat de FC de huur jarenlang trouw voldeed.

Wethouder Arends is die mening niet toegedaan. Het college beoordeelt het uitstelverzoek uit bancair oogpunt, omdat de gemeente financier en aandeelhouder is. Om de zekerheden zo hoog mogelijk te krijgen, zijn deze betalingsvoorwaarden opgesteld. FC Emmen zet inmiddels veel in op tering naar de nering. De begroting is fors naar beneden bijgesteld en de club verwacht de sponsorinkomsten te kunnen verhogen. Mocht het laatste niet lukken, dan moet de club volgens de voorwaarden andere maatregelen treffen. B&W hebben met waardering kennis genomen van de ambitie en het enthousiasme van de stadionplannen. B&W willen niet verdergaan dan die plannen te faciliteren als die goed blijken te zijn, maar investeringen in het stadion zijn nadrukkelijk aan de markt, de gemeente draagt hier niet aan bij. B&W staan niet afwijzend tegen de verkoop van het stadion en wil best partijen in contact brengen met beide directies. B&W zullen de voorwaarden periodiek en nauwgezet monitoren en indien nodig vindt bijsturing plaats.

Wakker Emmen vraagt in dat verband naar de concrete maatregelen.

Wethouder Arends zal dat op dat moment in overweging nemen.

Wakker Emmen gaat ervan uit dat het college heeft nagegaan hoe realistisch de voorwaarden zijn en heeft nagedacht over eventuele sancties of andere consequenties.

Wethouder Arends heeft daar inderdaad over nagedacht en zal de maatregelen in overweging nemen als de situatie daarom vraagt en dan daarover overleggen met Stadion B.V. Het lijkt het college weinig zinvol daar nu al op vooruit te lopen. De stadiondirectie moet laten weten of men zich in de voorwaarden kan vinden. Zo ja, dan gaat het college ervan uit dat het stadionbedrijf zich daaraan zal houden en zo niet, dan zullen B&W het bedrijf erop aanspreken. Als de raad niet akkoord gaat met uitstel, dan gaat er als eerste stap een betalingsherinnering uit.

Tweede termijn

Wakker Emmen vindt het normaal dat de betalingsvoorwaarden sinds 2004 zijn nagekomen en de club mag blij zijn met de destijds verrichte reddingsoperatie. De fractie heeft nog steeds niet helder of de voorwaarden wel realistisch zijn, zeker omdat de wethouder kennelijk niet 100% zeker is van de haalbaarheid van een volledige dekking van de begroting. Graag alsnog uitleg.

D66 hoort de wethouder krachtig ontkennen dat er luiheid bij het stadionbedrijf in de hand zou worden gewekt omdat de FC steeds de huur betaalde. Waar baseert hij dat op?

Als er zich een koper voor het stadion meldt, zal **PvdA** zeker serieus meedenken of dit een structurele oplossing biedt. Het uitstel is een vorm van ondersteuning, waarbij de raad zo verantwoord mogelijk wil omgaan met de uitstaande leningen. De fractie heeft vooral een bancaire afweging

gemaakt. Niet-ingaan op het uitstelverzoek zou afboeking van € 1,8 mln. aan aandelen en € 1,9 mln. aan leningen betekenen. De PvdA wil het stadionbedrijf de kans geven om over een jaar voor perspectief te zorgen, zodat het later weer aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen.

Wakker Emmen meent dat FC Emmen de € 330.000,- binnen haar eigen geledingen moet snijden, want ook andere clubs in de Jupiler League werken met een begroting van rond de € 2 mln. Dat moet ook de uitdaging voor de FC zijn. Sinds 1999 wordt al over het multifunctionele karakter van het stadion gesproken, maar tot op heden is daar nog weinig in gerealiseerd. Op basis waarvan trekt de PvdA de conclusie dat haar standpunt de meeste zekerheden biedt dat het geleende geld terugvloeit?

PvdA heeft haar standpunt gebaseerd op de uitstelvoorwaarden, die uitgebreid onderbouwd zijn door cijfers zoals de meerjarenbegroting. Het lijkt ook een acuut betalingsprobleem want tot 2010 is aan de voorwaarden voldaan, maar daarna werd men geconfronteerd met het plotseling wegvallen van sponsors. De PvdA denkt met uitstel meer perspectief op zekerheid te hebben dan het verzoek af te wijzen. In het laatste geval zal de gemeente bijna zeker haar geld niet terugzien.

Wakker Emmen vraagt waarop de PvdA het laatste baseert. De raad kan ook stellen dat FC Emmen het maar moet doen met een begroting van € 2 mln. en de verplichtingen moet nakomen.

PvdA constateert dat er eerder een liquiditeits- dan een structureel probleem is. Men ziet dat er nu niet wordt afgelost en de begroting over het afgelopen jaar is nu niet meer te wijzigen.

VVD denkt dat het verschil tussen een begroting van € 2,0 mln. of € 2,3 mln. net het verschil kan uitmaken om de huursom te voldoen. Dat kan ook de verklaring zijn dat sommige andere clubs met een lagere begroting werken. De VVD ziet uitstel niet als het vooruitschuiven van problemen zoals de DOP, maar eerder als een overbruggingsperiode om de multifunctionaliteit van het stadion te ontwikkelen. De fractie ziet in de voorwaarden niet dat Interbrew en Stichting Vrienden FC Emmen bij lening II akkoord gaan met hun verhoogde risicoprofiel. Zo niet, dan is er voor dat deel geen sprake meer van borgstelling. De begeleidende brief wordt gestuurd aan de directie van FC Emmen; het lijkt de VVD verstandig deze brief ook naar de stadiondirectie te sturen.

Reactie college

Wethouder Arends zal de suggesties van de ChristenUnie en de VVD inzake de brief en de voorwaarden overnemen. De voorwaarden zijn scherper dan voorheen, maar bieden toch ruimte. Want de sponsorbaten moeten 100% worden afgedekt. FC Emmen mag met een commerciële taakstelling werken, maar dan moet er wel eigen vermogen of een begrotingswijziging tegenover staan. Anders wordt de bedrijfsvoering te zeer beknot. B&W denken niet dat het geheel overmaken van de huur tot luiheid heeft geleid bij de stadiondirectie. Het besef tot multifunctionaliteit was steeds aanwezig en de directeur van de Stadion B.V. heeft gezien slechts voor een dagdeel dienstverband. Daarnaast is de gezamenlijke aanpak met de FC een positieve trendbreuk met voorheen. De plannen zijn mooi, maar de realisatie moet nog wel gebeuren. Dat laten B&W over aan beide partijen en dan zal de gemeente dat graag faciliteren. Bij verkoop van het stadion kan ook naar de erfpachtconstructie worden gekeken.

D66 baseert zijn mening vooral op de uitspraak 'ik kan het niet' van de stadiondirecteur tijdens de presentatie van de plannen. In zeven jaar had het bedrijf ook andere partijen kunnen benaderen.

Wethouder Arends heeft niet met Interbrew en de Stichting Vrienden gesproken, want de gemeente heeft de lening afgegeven onder borgstelling en de looptijd wordt niet veranderd. Als het stadionbedrijf zijn verplichtingen niet nakomt, is de aflossing voor de gemeente opgeplust, maar niet voor de andere borgstellers. Dit is een extra risico voor de gemeente.

VVD oppert de borgstelling voor beide leningen één-op-één over te laten nemen door de andere borgstellers. 'Nee' heb je en 'ja' kun je krijgen. Dan is het risico voor de gemeente lager.

Wethouder Arends zal deze suggestie in overweging nemen.

Voorzitter Nijhof constateert dat het voorstel als B-stuk naar de raadsvergadering gaat.

6C. Krediet algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta 2011 (B6)

Eerste termijn

Wakker Emmen memoreert dat onder leiding van de PvdA-fractie is besloten een prestigeproject op te starten, waarbij vanaf het begin is gegooid met de kosten, eind 2008 leidend tot de totaalsom van € 468 mln. Maar sindsdien fluctueren de bedragen met tientallen miljoenen verschil. Op vragen van Wakker Emmen, DOP en Twynstra & Gudde reageerden B&W dat men zich geen zorgen moest maken. Begrijpelijk, als men in gedachten het geld al heeft uitgegeven en alleen nog op zoek is naar de manier waarop. Wakker Emmen heeft bar weinig teruggezien van de uitspraak van de burgemeester eind 2008 dat het college wilde streven naar het optimale Atalantaproject, maar open zou staan voor kritiek. Nu blijkt het aan alle kanten te rammelen. In 2010 is € 24 mln. beschikbaar gesteld aan het Dierenpark Emmen (DPE), de belangrijkste projectpartner, om een faillissement te voorkomen. Gaat men dit jaar op dezelfde voet verder? Verder brengt Wakker Emmen in herinnering dat Wethouder Kuper heeft beloofd, per kwartaal de financiële ontwikkelingen van DPE te rapporteren, maar die belofte is hij kennelijk vergeten. Nog steeds, ook tijdens de recente presentatie van DPE, wordt er door het dierenpark en het college gestrooid met aannames, die vervolgens door deskundigen worden neergesabeld. Volgens een prominent marketingdeskundige gaat de vergelijking met de entreprijs van De Efteling niet op, omdat dit attractiepark meer dan 30 jaar heeft gebouwd aan zijn merknaam en imago.

Volgens de **PvdA** wordt in september de businesscase van DPE behandeld, niet deze avond.

Wakker Emmen meent dat zijn betoog niet met de businesscase, maar met het project en de gehele voorbereiding daarvan heeft te maken.

PvdA hoort Wakker Emmen spreken over entreprijzen, marketingbeleid, de recente presentatie van het dierenpark en dat betreft de businesscase, die pas in september wordt behandeld.

Ook **voorzitter Nijhof** verzoekt Wakker Emmen zich aan het agendapunt te houden.

Wakker Emmen wil dan graag weten hoe de voorzitter het hele Atalantaproject los denkt te kunnen zien van de algemene proces- en voorbereidingskosten, waarbij de verplaatsing van DPE een integraal en het zelfs meest essentieel onderdeel vormt. Aan de orde is de verlenging van het voorbereidingskrediet. Daarmee is alles wat met het proces en de voorbereiding van het project te maken heeft, van invloed op het raadsvoorstel dat nu aan de orde is. Vandaar dat de fractie de totale context van het project wil bespreken.

PvdA vraagt of Wakker Emmen het ook nog over de aanbesteding van het theater, de ondertuning, de uitvoering van de bestemmingsplannen etc. gaat hebben. Aan de orde zijn de proces- en voorbereidingskosten. Voor het overige wordt het Atalantaproject uitgewerkt en uitgevoerd door het planbureau, maar dat staat nu niet op de agenda.

Voorzitter Nijhof wijst erop dat de wijze waarop Wakker Emmen zijn betoog voert, niet aansluit bij het voorliggende stuk. De businesscase wordt pas in september behandeld.

Wakker Emmen zal hier in de raadsvergadering nog op terugkomen.

D66 ziet dat € 2,7 mln. van het voorbereidingskrediet voorlopig uit het SIOF wordt gehaald, in afwachting van de specifiek toekomstige grondexploitaties. Welke Grexen bedoelt het college?

De heer Scheltens meldt als voorzitter van de Klankbordgroep Atalanta dat raadsadviseur Twynstra Gudde 50.000 extra offreert voor haar resterende ondersteuning van de raad. Namens de raad doet de heer Scheltens het verzoek dit bedrag uit ook dit voorbereidingskrediet te bekostigen.

CDA leest dat in het eerste halfjaar van 2011 is gewerkt met het restant van het voorbereidingskrediet van 2010. Loopt men qua financiën in of qua werkzaamheden juist uit?

Reactie college

Wethouder Arends meldt dat de verplaatsingsvergoeding betrekking heeft op de Grex-Hoofdstraat. De extra 50.000 euro van Twynstra Gudde zal het college inderdaad bij dit voorbe-

reidingskrediet betrekken. Het project loopt qua financiën in, omdat de kosten voor dit jaar nog uit het budget voor 2010 zijn te financieren. Qua werkzaamheden loopt het project iets uit en dat heeft te maken met enkele vertragingen in deelprojecten zoals de aanbesteding van de tunnel.

Tweede termijn

DOP kan instemmen met het toevoegen van de 50.000 euro van Twynstra Gudde, maar de fractie is tegen de overige bedragen uit het voorstel. Kan de DOP uitgaan van de toezegging van de wethouder of volgt over de 50.000 euro nog een apart raadsbesluit?

De heer Scheltens (voorzitter Klankbordgroep Atalanta) stelt voor dit 21 juni in de vergadering van de Klankbordgroep aan de orde te stellen.

Voorzitter Nijhof constateert dat het voorstel als A-stuk naar de raadsvergadering gaat. De fractie van Wakker Emmen zal in die vergadering met een stemverklaring komen.

7. Bespreken A-stukken

7A. Verzamelbesluit begrotingswijziging 2011-6 (A7)

Voorzitter Nijhof constateert dat het voorstel als A-stuk naar de raadsvergadering gaat.

8. Onderwerpen ter bespreking:

8A. Resultaatbestemmingsvoorstel “De Vlinder”

Eerste termijn

DOP was al niet enthousiast over de aanvankelijke hoogte van de kosten, maar gezien het gesteggel over dit onderwerp wil de fractie deze bedragen liever op zak houden. De Vlinder vindt men niet nodig, daar de Giraf al een voldoende duidelijke markering is aan de A37 en die heeft ook al twee ton gekost. Wellicht zal de kunstenaar een claim neerleggen, de gemeente zal haar afspraken waarschijnlijk wel moeten nakomen.

Wakker Emmen heeft niets met deze landart, zeker niet als die 5 ton moet kosten. Men is dan ook blij dat deze geldverkwisting niet doorgaat. Het meest spijtig vindt men het voor de kunstenaar, die een prijs had gewonnen. Communicatief slaat het college de plank volledig mis door het niet-doorgaan van zijn idee in het openbaar bij de onthulling van de Giraf mee te delen. De Vlinders passen niet bij Klazienaveen en ook voor het gereduceerde bedrag vindt Wakker Emmen het in deze tijden niet verantwoord om dergelijke bedragen uit te geven voor een kunstobject. In de toekomst moet worden bekeken hoe het ontwerp alsnog is te gebruiken.

LEF! noemt de manier waarop de prijswinnaar te horen heeft gekregen dat zijn idee niet doorgaat, schrijnend. De overheid moet betrouwbaar zijn en haar afspraken nakomen. De voorgestelde afgeslankte variant vindt LEF! weggegooid geld, omdat dit niet voldoet aan de oorspronkelijke kunstuiting en de herkenningsfunctie als landmark. Nu blijkt dat de gemeente geen 5 ton hiervoor kan uittrekken, moet ook naar andere belanghebbenden worden gekeken zoals het dierenpark. Wellicht zijn de vlinders tijdens of na de uitvoering van Atalanta alsnog te realiseren.

Ook **ChristenUnie** betreurt het dat het ontwerp op deze wijze in de versukkeling is geraakt. Men adviseert B&W dan ook liever eerst geduld te betrachten en het later goed uit te voeren op een volwaardige A37-locatie dan halfslachtig op een plek die geen recht doet aan het kunstwerk.

PvdA vraagt zich ook af of de rotonde in Klazienaveen wel de juiste plek is voor dit object, zeker gezien de oorspronkelijke bedoeling. Nu komt het over als een compromis van een compromis. Daarom houdt de fractie het ontwerp liever vast om het in de toekomst alsnog volwaardig uit te

voeren. De communicatie met de kunstenaar verdient geen schoonheidsprijs. De gemeente moet enerzijds haar toezegging nakomen en anderzijds een geschikte locatie zoeken om de landmarkdoelstelling te bereiken. Wat is precies met de kunstenaar afgesproken? Welke ruimte is er straks nog voor de oorspronkelijke realisatie danwel voor een alternatieve opdracht?

CDA wijst erop dat ook de raad iets te verwijten valt, want zij heeft in meerderheid dit afgeslankte voorstel via een verzamelbesluit geaccordeerd in september 2010 ten laste van het citymarketingbudget. De fractie wil graag het resultaatbestemmingsvoorstel afvoeren om het ontwerp later alsnog te realiseren en daarmee hieraan recht te doen aan de landmark. Het CDA vindt het niet verantwoord en reëel om in deze tijden een dergelijk bedrag uit te trekken.

VVD is er ook voor om het ontwerp of goed te realiseren of geheel niet. Het voorstel van LEF! om creatief naar andere financiering te zoeken, spreekt de VVD zeer aan. Men daagt LEF! uit om met een creatief voorstel te komen.

Reactie college

Wethouder Arends bevestigt dat de kunstenaar tijdens de onthulling van de Giraf in het openbaar kreeg te horen dat zijn ontwerp voorlopig niet doorgaat, terwijl er sprake was van gerechtvaardigde verwachtingen. Medio 2010 is een afgeslankt voorstel de raad gepasseerd via een verzamelbesluit, omdat B&W het niet realistisch vonden 4 ton extra uit te geven voor een landmark. Niettemin vond en vindt het college dat de kunstenaar niet-betamelijk is behandeld; daarom hebben B&W gemeend met het aanbod te komen om het ontwerp in kleinere omvang te realiseren. Geen landmark, maar wel op een plek nabij de A37 waar de kunstenaar zijn voorkeur voor uitsprak. **Wethouder Arends** heeft zich hiervoor bij de lokale EOP sterk gemaakt, die hiermee instemde omdat men de situatie begreep en verbondenheid voelde met de kunstenaar, die ook uit Klazienaveen komt. Onlangs is deze optie persoonlijk besproken met de ontwerper. Volgens B&W heeft men bewust menselijk en niet beleidsmatig of bestuurlijk gehandeld zonder nota's of visies. Daarom geeft men graag de raad in overweging hier invulling aan te geven.

Tweede termijn

LEF! noemt het handelen van het college bewonderenswaardig, tegelijk is er wel een besteding van gemeenschapsgeld aan de orde. Gezien de gedane toezeggingen moet volgens de fractie worden teruggegrepen op het oorspronkelijke ontwerp en niet op varianten, zeker omdat de burgemeester zelf voorzitter van de vakjury was. LEF! wijst nogmaals op zijn voorstel van een 'slimme' manier van financieren door andere belanghebbenden.

Wakker Emmen complimenteert de wethouder met de wijze waarop hij de gemaakte fouten erkent en dit heeft opgepakt richting de kunstenaar. Niettemin heeft de fractie geen behoefte aan dergelijke kunstuitingen en blijft zij tegen het voorstel.

PvdA vindt dat met de voorgestelde locatie onvoldoende invulling wordt gegeven aan de toenmalige ambities van de raad. Het kennelijke plichtsbefef van de EOP doet daar niets aan af. De PvdA denkt dat het kunstwerk elders beter tot zijn recht komt en verzoekt het college dit te onderzoeken, omdat er afspraken zijn gemaakt met de kunstenaar, die men moet nakomen.

CDA vindt de overwegingen van de wethouder terecht; tegelijk heeft de raad een eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van (de wijzigingen in) de begroting over 2011. Daarom kan het CDA niet meegaan met het voorstel. Tegelijk moet men het ontwerp niet weggooien of afkopen, maar vasthouden om te kijken of dit in de toekomst ergens gedegen is te realiseren.

ChristenUnie sluit zich aan bij de laatste spreker en voegt hieraan toe dat men het optreden van de wethouder in dezen manmoedig vindt; deze houding siert hem, meent de fractie.

DOP waardeert de pogingen van de wethouder om op menselijke wijze tot een oplossing te komen. De fractie kan zich voorstellen dat de uitvoerders van het Atalantaproject het kunstobject op een prominente plek als cadeau zouden kunnen aanbieden, te financieren vanuit de projectwinsten. Misschien is zo tot een voor alle partijen bevredigende oplossing te komen, want de meerderheid in de raad staat op zich niet onwelwillend tegenover het kunstobject.

BGE heeft nog steeds geen behoefte aan dergelijke landmarks. Men vindt het een erg goede zaak dat het college op menselijke manier heeft geprobeerd eruit te komen met de kunstenaar. Als enige juiste oplossing ziet BGE het voorstel van LEF! en het CDA.

Reactie college

Wethouder Arends noemt de beraadslagen helder en zal zich beraden op het collegevoorstel.

8B. Ontwerpbegroting 2012, jaarverslag en jaarrekening 2010 Recreatieschap Drenthe

DOP heeft het idee dat het Recreatieschap begrip heeft voor de financiële situatie bij de gemeenten. De fractie vindt dit een goed voorstel, dat men dan ook zal steunen.

Ook **BGE** sluit zich aan bij het voorstel.

CDA verzoekt de griffie in de antwoordbrief richting Recreatieschap de grote waardering van de raad op te nemen voor de genomen maatregelen. De fractie hoopt dat het Recreatieschap ondanks deze bezuiniging de komende jaren haar doelstellingen zal kunnen blijven verwezenlijken.

Voorzitter Nijhof constateert dat de raad unaniem instemt met de voorgelegde stukken en zal de waardering van de raad overbrengen via de antwoordbrief aan het Recreatieschap.

9. Vaststellen verslag vergadering

9A. Notulen commissie Bestuur, Middelen en Economie van 12 mei 2011

Voorzitter Nijhof stelt vast dat dit verslag ongewijzigd wordt goedgekeurd onder dankzegging aan de notulist.

9B. Notulen verzamelcommissie van 18 mei 2011

D66 verzoekt op blz. 11 in de eerste zin van zijn betoog "*het nalaten van*" te verwijderen.

PvdA ziet graag dat de laatste zin van haar betoog wordt gewijzigd in "*De PvdA kan de Audit-commissie hierin niet volgen.*"

Voorzitter Nijhof stelt vast dat dit verslag met inbegrip van deze correcties wordt goedgekeurd onder dankzegging aan de notulist.

10. Actuele mededelingen vanuit college/presidium

Wethouder Arends deelt mee dat de komende maanden een second opinion wordt uitgevoerd naar mogelijke verbeteringen in het risicomanagement rond het Atalantaproject. Aan de orde zijn de aanpak, de inhoud en hoogte inzake de risico's. Het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) is gekozen uit vier aanbiedingen, dat ervaring heeft in soortgelijke processen en naar mening van B&W als deskundig te boek staat. In het onderzoek zal het bureau één of twee

fracties interviewen. Het college zal de uitkomsten ter harte nemen en terugkoppelen naar de raad. De directeur van het NAR, Geert Haisma, is een neef van wethouder Houwing; niettemin meent het college dat deze familierelatie een objectief advies niet in de weg zal staan.

11. Ingekomen stukken vanuit het college

Geen opmerkingen.

12. Overige ingekomen stukken

Geen opmerkingen.

13. Sluiting

Voorzitter Nijhof sluit de vergadering om 23.11 uur onder dankzegging.